

Oral Medicine

1 Inleiding

Het is de lezer voldoende bekend dat zich in het vakgebied van de Mondziekten en Kaakchirurgie de afgelopen twintig jaar een enorme ontwikkeling heeft voorgedaan wat chirurgische aspecten betreft. Te denken valt onder andere aan de traumatologie, de reconstructieve chirurgie, de kaakchirurgische orthopedie en de preprothetische chirurgie met inbegrip van de implantologie. Bovendien is het werkterrein van vele kaakchirurgen niet meer beperkt tot de boven- en onderkaak en is geleidelijk een ontwikkeling op gang gekomen van de hoofd-halschirurgie.

Tegelijk met voornoemde ontwikkelingen op chirurgisch gebied is er een wezenlijke verdieping ontstaan in het inzicht in ziekteprocessen in het algemeen en in die van mondziekten in het bijzonder, hetzij in ziekten die primair in de mond ontstaan, hetzij in ziekten die samenhangen met of een gevolg zijn van ziekten elders in het lichaam. Te denken valt onder andere aan afters, huid- en slijmvliesafwijkingen zoals lichen planus, mondafwijkingen bij HIV-seropositive patiënten, onbegrepen zwellingen van bijvoorbeeld de boven- of onderlip en klachten over een droge mond al of niet in samenhang met het gebruik van geneesmiddelen of als gevolg van bestraling in het hoofd-halsgebied (afb. 1). Er bestaat internationaal een toenemende tendens om dergelijke mondaandoeningen, met uitzondering van cariës en plaquegerelateerde parodontopathiën, te rekenen tot het vakgebied 'Oral Medicine'.

2 Oral Medicine

Tijdens een in 1988 gehouden internationale bijeenkomst van merendeels tandartsen werd de volgende definitie van Oral Medicine gegeven: 'Oral Medicine is that area of special competence concerned with the health of and with diseases involving the oral and paraoral structures. It includes such principles of medicine as relate to the mouth, research in biological, pathological and clinical spheres, the diagnosis, and medical management of diseases specific to the oral facial tissues and of oral manifestations of systemic diseases and behavioral disorders, and the oral and dental treat-

Afb. 1. Candidiasis van de tong. Wie stelt de diagnose en wie behandelt?

ment of medically compromised patients'.¹ In een in 1993 gehouden vervolvergadering bleek het echter niet mogelijk om tot een kortere en meer heldere definitie te komen.

3 Internationale en landelijke situatie

In de Verenigde Staten bestaat al tientallen jaren de 'American academy of oral medicine'. Al enkele jaren geleden is een procedure gestart om bij de Amerikaanse beroepsvereniging de officiële erkenning van een specialisme te verkrijgen.

In Engeland, de Scandinavische landen en ook in Spanje en Italië is de status van Oral medicine enigszins vergelijkbaar met die in de Verenigde Staten. In Nederland valt het vakgebied Oral Medicine min of meer onder dat van de Mondziekten en Kaakchirurgie. Mede door de in de inleiding geschetste ontwikkelingen op chirurgisch terrein, is de 'gemiddelde' kaakchirurg onmogelijk in staat de ontwikkelingen op het gebied van de mondziekten op voldoende niveau bij te houden. Tegelijk kan men zich afvragen of het noodzakelijk is kaakchirurg te zijn om het vakgebied van Oral Medicine te kunnen bestrijken. Men kan zich zelfs afvragen of niet het merendeel van de benodigde kennis en inzichten bij de tandarts algemeen-practicus thuis hoort. Gelet op de in Nederland actuele

I. van der Waal, kaakchirurg

Trefwoorden: Mondziekten en kaakchirurgie - Orale pathologie

Adres: Prof. Dr. I. van der Waal, AZVU, Pathologisch Instituut, De Boelelaan 1117, 1081 HV Amsterdam.

discussie over beroepsdifferentiatie, lijkt de problematiek rond Oral Medicine daar uitstekend in te passen.

4 Beroepsdifferentiatie

Voor de bijscholing van de tandheelkundige professie op het gebied van Oral Medicine zal voorlopig in belangrijke mate een beroep moeten worden gedaan op inbreng van buitenlandse collegae. Daarnaast zullen de diverse aspecten van Oral Medicine die thans reeds in de universitaire curricula zijn opgenomen, meer in samenhang zichtbaar moeten worden gemaakt. Daardoor zal duidelijk zijn wat van de tandarts algemeen-practicus, de tandarts met beroepsdifferentiatie, de kaakchirurg en de speciale deskundige op het gebied van Oral Medicine aan kennis en kunde mag worden verwacht.

Onder de pleitbezorgers van Oral Medicine bestaat nog aarzeling over de benaming van de beoefenaar. De benaming 'oral physician' lijkt niet geschikt, onder meer omdat velen deze benaming zien als toekomstige vervanging van 'dentist'. In de Verenigde Staten, Engeland en de Scandinavische landen bestaat een voorkeur voor de benaming 'stomatoloog', ook al realiseert men zich dat in sommige Europese landen met 'stomatoloog' iemand wordt aangeduid die primair een medische scholing heeft gehad met daar bovenop een (vaak summiere) tand- en mondheelkundige opleiding.

5 Conclusie

Gelet op de internationale en landelijke ontwikkelingen binnen de tandheelkunde en ook de geneeskunde zal het vakgebied Oral Medicine reeds in de nabije toekomst ook in Nederland een duidelijke profilering ondergaan. Deze profilering zal het niveau van de tandheelkundige beroepsuitoefening en daarmee de kwaliteit van de mondheelkundige zorg ten goede komen.

Literatuur

¹MILLARD HD, MASON DK. Perspectives on 1988 World Workshop on Oral Medicine. Chicago: Year Book Medical Publishers, 1989.